

دلیل سفر مقام اماراتی به ایران چه بود؟

امید به احیای برجام

ناظران در غرب و خاور میانه در مورد سفر شیخ طحنون بن زاید آل نهیان، مشاور امنیت ملی امارات متحده عربی و برادر شیخ محمد بن زاید، ولیعهد این کشور به تهران گمانه زنی کردند. نویسندگان گزارش‌های خبری تمایل داشتند این دیدار را به عنوان سرآغازی برای گرم شدن چشمگیری روابط سرد تهران و ابوظبی توصیف کنند. ایرانی‌ها به استقبال از این مقام اماراتی پرداختند و مطبوعات این کشور جزئیات دیدار شیخ طحنون بن زاید را با مقامات ایرانی گزارش و اشاره کردند که وی با هدف بهبود روابط بین دو دشمن تاریخی به تهران سفر کرده است. در ادامه این مطلب آمده است: شادی تهران از این دیدارها نیازی به توضیح ندارد. در حال حاضر، ایران تحت تحریم‌های آمریکا است و از این موضوع رنج می‌برد و احتمال شکست در مذاکرات هسته‌ای وین نیز وجود دارد، بنابراین، تهران باید تعداد مخالفان خود را تا حد ممکن کاهش دهد. در عین حال، این دیدار با باید در شرایطی دید که امارات به نفع خود عمل می‌کند، منطقی که شامل انزوای تهران نمی‌شود.

◀ **آغازی دشوار برای روابط ایران و امارات**
بیشتر گزارش‌های مربوط به سفر شیخ طحنون این واقعیت را نادیده گرفته است که امارات، حتی در زمان‌های پر مناقشه، هرگز رابطه خود را با همسایه قدرتمندش در خلیج فارس قطع نکرده است. ناظران خارجی تمایل دارند بر روی نقاط قابل مشاهده تضاد بین امارات و ایران تمرکز کنند، در حالی که همکاری‌های خوش‌خیم‌تر بین دو کشور را نادیده می‌گیرند. در این مورد، برخی در غرب به اشتباه بر اساس این فرض غلط که اعراب سنی از شیعیان نفرت قدیمی دارند، بر این باورند که کشورهای عربی خلیج فارس خصومت یکپارچه‌ای با ایرانیان دارند. حال آنکه، در واقع، نگرانی نسبت به ایران بیشتر با سیاست‌های هژمونیستی تهران مرتبط است. ریمز، سابق قیل از سفوفش در سال ۱۹۷۹ نیز سیاست‌های مشابهی را دنبال می‌کرد و باعث بروز نگرانی‌های مشابه در خلیج فارس شده بود. با این حال، حتی در زمان حکومت شاه، امارات راه‌هایی برای کنار گذاشتن اختلافات خود با ایران و همکاری با تهران پیدا کرد. در سال ۱۹۷۱، ایران تحت کنترل شاه و نه جمهوری اسلامی به اشغال جزایر ابوموسی و تنب پس از خروج بریتانیا پرداخت. اگرچه رهبری امارات از این موضوع خشمگین بود، اما هرگز اجازه نداد این اختلاف در روابط تجاری یا دیپلماتیک ابوظبی با تهران تداخل ایجاد کند. بریتانیا و ایالات متحده که شاه را متحد اصلی خود می‌دانستند، با این اقدام ایران مخالفت نکردند. امارات متحده عربی در زمان استقلال خود، مانند دیگر کشورهای کوچک‌تر حاشیه خلیج فارس، تمایلی به قرار گرفتن تحت نفوذ عربستان سعودی یا ایران نداشت. به همین دلیل، امارات متحده عربی از بدو تأسیس، سیاست خارجی متعادلی را مدیریت کرد که به دنبال حفظ استقلال از هر دو همسایه قدرتمند خود است. شیخ زاید، بنیانگذار امارات متحده عربی به همراه شیخ راشد آل مکتوم از دبی، به شدت برای گنجاندن قطر و بحرین در قدراسیون جدید امارات متحده عربی تلاش کردند. این دو رهبر امیدوار بودند که همه شیخ‌نشین‌های کوچک‌تر را در یک نهاد سیاسی واحد متحد کنند تا بهتر بتوانند در مقابل دو هژمون باقوه خلیج فارس، عربستان سعودی و ایران بايستند. اگرچه هر دوی این‌ها در نهایت به دنبال حفظ استقلال خود بودند، اما در سوء ظن امارات نسبت به همسایگان بزرگ خود سهیم بودند. هر یک از آن‌ها اختلافات ارضی را از دوران تحت الحاکمایی بریتانیا به ارث برده بودند، اختلافاتی که امروزه عمدتاً حل نشده باقی مانده است.

◀ **دشواری ادامه دارد**

امارات متحده عربی، مانند سایر کشورهای کوچک‌تر شورای همکاری خلیج فارس تلاش می‌کند تا روابط قابل مدیریت با هر دو غول خلیج فارس را حفظ کند. ابوظبی در بیشتر مسائل منطقه‌ای با عربستان علیه ایران متحد شده است، اما از ریاض دستور نمی‌گیرد. امارات بدون توجه به شرایط، گفت‌وگوی دیپلماتیک و امنیت مستمر و حتی گاهی کهنان با ایران را حفظ کرده است. در نوامبر ۲۰۱۳، چهار روز پس از امضای توافق هسته‌ای موقت ۵+۱ با ایران، وزیر امور خارجه امارات از تهران بازدید کرد. در مقابل دو هفته بعد محمدجواد ظریف، وزیر امور خارجه ایران نیز به امارات سفر کرد. اگرچه مطبوعات غربی سعی کردند مخالفت یکپارچه‌چ شورای همکاری خلیج فارس با برجام را به تصویر بکشند، امارات متحده عربی و همچنین چندین کشور دیگر حوزه خلیج فارس، واکنش بسیار ظریف‌تری نسبت به آنچه گزارش شده بود در مقابل برجام داشتند. پس از حمله سال ۲۰۱۶ به سفارت عربستان در تهران، امارات متحده عربی به شرکای خود در شورای همکاری خلیج فارس پیوست و به محکومیت ایران پرداخت، اما از بستن سفارت خود در تهران خودداری کرد و این امر خشم ریاض را برانگیخت. به دنبال اعتراضات خرابکارانه در سال ۲۰۱۹ علیه کشتی‌ها در آب‌های ساحلی امارات متحده عربی با نزدیک به آنکه کارشناسان امنیتی مدعیان ایران را مقصر می‌دانستند، یک هیات گارد ساحلی امارات به منظور بهبود همکاری‌های دریایی در آب‌های جداگندندی دو کشور از تهران بازدید کرد. در همین راستا و بر خلاف بسیاری از کشورهای شورای همکاری خلیج فارس، امارات هرگز به طور کامل روابط خود را با سوریه پس از شروع جنگ داخلی این کشور در سال ۲۰۱۱ قطع نکرد. سرانجام، با وجود پیوستن امارات به عربستان سعودی برای مداخله در یمن، ابوظبی تاکنون علاقه چندانی به مبارزه با حوثی‌ها به عنوان متحدان ایران در صنعا که بر شمال یمن تسلط دارند، نشان نداده است.

ادامه صفحه ۶

سال پنجم
شماره ۱۱۹۳
۱۴۰۰۰۱۰۰۰۶
۲۲ جمادی الاول ۱۴۴۳/ ۲۷ دسامبر ۲۰۲۱

جواد امام: رئیس‌جمهور سابق از دیدارش با رهبری ابراز رضایت‌مندی کرده بود

ارزیابی مثبت از دیدار یک‌ساعته روحانی با رهبری

◀ **شوک روحانی به دلواپسان**

است اساساً جمهورییت نظام است. این مسیر، مسیر تاجگذاری است و آنهایی که نلسوز کشور و نگران از این موضوع هستند باید ابراز نگرانی کرده‌اند. وی یادآور شد: آقای روحانی ۸ سال رئیس‌جمهور این کشور بوده است، و وی با تأیید سیستم‌های نظارتی و امنیتی برای شرکت در انتخابات حاضر شده و مردم به او آرای داده‌اند و این واقعیت‌ها قابل حذف شدن و قابل کتمان نیست. این فعال سیاسی اصلاح‌طلب ادامه داد: باید از تجربه هشت سال گذشته استفاده کرد؛ مانند آنچه که امروز درباره ضرورت مذاکره بیان می‌شود و خود آقایان هم به آن اذعان دارند و گفته‌اند یکی از تجارب‌ی که این روزها مورد استفاده قرار می‌گیرد تجربه مذاکرات

دور قبل است که بسیار کارآمد بوده است. پیش از آن در ۱۶ آذر امیر دبیری‌مهر، پژوهشگر و مدرس علوم سیاسی که سابقه سردبیری و اجرا در صداوسیما را نیز دارد از جزئیات دیدار چندی قبل حسن روحانی و رهبری انقلاب چنین نوشت: «رهبری‌مهر در فضحی‌ه توثیتر خود نوشته است: «خیرا و در پی درخواست حسن روحانی رئیس‌جمهور سابق ایران برای دیدار با آیت‌ا.. خامنه‌ای رهبر جمهوری اسلامی ایران، این دیدار به‌طور

روایت «آرمان ملی» از اظهارات جنجالی معاون سابق ارزی بانک مرکزی

سریال گاندو فقط برای تخریب ساخته شد

◀ **سیداحمد عراقچی: گاندو همه‌اش دروغ بود**

آرمان ملی – حمید شجاعی: پس از تحولاتی که در حوزه سیاست خارجی در دولت حسن روحانی رخ داد از جمله توافقی برجام و… شاهد حملات شدید از سوی جریان مخالف دولت در خصوص عملکرد دولت در این حوزه بودیم و در آن زمان نیز بسیاری بحث پروژه نفوذ مطرح می‌شد که همین مسئله دستاویزی شد برای ساخت سریالی با مضامین سیاسی و امنیتی که فصل نخست آن در سال ۱۳۹۸ با محوریت پرونده جیسون رضایان و فصل دومش نیز همزمان با نوروز ۱۴۰۰ با محوریت روایت ایام مذاکرات هسته‌ای ایران و ۵۰۱ بود که با انتقادات از سوی دولت همراه شد. این در حالی است که سیداحمد عراقچی معاون ارزی بانک مرکزی که کاراکتری مشابه وی در فصل دوم این سریال به ایفای نقش پرداخته تمام آنچه در گاندو به نمایش در آمده را زیر سوال برده و تلویحا همه را دروغ خوانده است. حال باید دید موضع سازندگان این سریال به اظهارات احمد عراقچی معاون ارزی بانک مرکزی که چندی پیش حکم محکومیتش از سوی دیوان عالی کشور نقض شد و عراقچی تبرئه شده و مجرم دانسته نشد چیست.

◀ **از نفوذ تا تخریب**

گاندو سریالی بود که در دو فصل با تم و موضوع نفوذ در کشور ساخته و در دو مقطع زمانی مختلف از شبکه ۳ سیما پخش شد. سریالی که شاید بتوان گفت تمام توجهش معطوف به عملکرد دولت حسن روحانی به ویژه در بحث سیاست خارجی بود. جایی که به وضوح شاهد بودیم کاراکترها و نقش‌هایی هم‌راستا با برخی از مقامات در وزارت خارجه همچون سید عباس عراقچی معاون سیاسی سابق وزارت امور خارجه، مجید تخت‌رواچی، عضو سابق تیم مذاکره کننده و سفیر فعلی ایران در سازمان ملل و همچنین شخصیت‌هایی مثل حسین فریدون برادر رئیس‌جمهور سابق یا احمد عراقچی معاون ارزی بانک مرکزی نیز در این سریال ساخته شده و به ایفای نقش می‌پرداختند. این در حالی است که نگاهی کلی به این سریال نشان می‌دهد که سازندگان این سریال درصدد بودند که این معنا را به جامعه‌القاء کنند که پروژه نفوذ در دولت روحانی

دولت رئیس‌ی چند ماهی است که فعالیت خودش را آغاز کرده و فعالان و تحلیلگران سیاسی به ارزیابی عملکرد دولت مشغول هستند. در این راستا مقام حزب اعتماد ملی با اشاره به تغییر در نظام بودجه، جهت‌گیری توزیع عادلانه ثروت از جمله توزیع بارانه‌ها، ثبت‌نام برای مسکن ملی، قطع ارز ۴۲۰۰ به عنوان برخی اقدامات دولت و تلاش رئیس‌ی برای اینکه بدون توجه به حاشیه‌ها به کار بپردازد، گفت: «اینها ورودهای دولت رئیس‌ی است، کنار بارزترین خصلت دولت، رئیس‌ی در این عمده که خود را درگیر حاشیه‌ها نکرد.» اسماعیل گرامی‌مقدم ادامه داد: «البته برخی شمارها از جمله دولت فراگیر نیز داده شد که در حد شمار بر زمین مانده است. دولت ایشان کلاما جنجالی است و از یک‌سری منابع استفاده کرده است، بنابراین فکر می‌کنم که دولت آقای رئیس‌ی در سفر به استان‌ها هم با دولت احمدی‌نژاد تفاوت آشکار دارد. دولت احمدی‌نژاد با وجود اینکه یکی از ثروتمندترین دولت‌ها بود، سفرهای استانی‌اش جنبه تبلیغاتی داشت اما آقای رئیس‌ی که سفر می‌کند به نظر نمی‌رسد تبلیغاتی سفر برود و ضمن اینکه دست‌ایشان خالی است و سعی می‌کند با مردم در ارتباط باشد تا برای آنها اقدامی صورت گیرد.»

حرمت حرام است و انتقاد با هتک حرمت تفاوت

دارد ضمن اینکه امروز کشور بیش از هر زمان دیگری به همکاری و اتحاد و انسجام نیاز دارد.»
یا خبرآنلاین در ۳۰ مرداد سال گذشته به نقل از محمدباقر نوبخت نوشت: «رهبر انقلاب می‌دانند که جایگاه دولت تعیین‌کننده است و برای کمک به نظام به دولت کمک می‌کنند. ما همه فرزندان ایشان و سربازان نظام هستیم. ایشان همیشه از همه دولت‌ها حمایت کرده‌اند و به‌عنوان یکی از اعضای این دولت قردران زحمات ایشان هستیم.»
حسن روحانی هم بارها از حمایت مقام معظم رهبری قزدرانی کرده است مانند ۱۲ مرداد سال گذشته که در جلسه هیات دولت، ضمن تقدیر و تشکر از بیانات مقام معظم رهبری در روز عید سعید قربان، گفت: «دولت از رهنمودهای رهبر معظم انقلاب استقبال کرده و کارگروه ویژه رفع موانع تولید را تشکیل می‌دهد.» چندی پیش هم حسین مرعشی دبیر کل حزب کارگزاران چنین از مخالفت رهبری با استعفا ی روحانی خبر داده بود: «زمانی که دیپلماسی شکست خورد دلیل نداشت در ایران با همان دولتی ادامه دهیم که سیاستش دیپلماسی است. اگر ملی فکر می‌کردیم و اگر رهبری صلاح می‌دانستند بعد از این اقدام خصمانه‌ای که امریکایی‌ها و بی‌عرضگی که اروپایی‌ها کردند، باید در ایران دولتی متناسب با آن فضا مستقر می‌کردیم، دلیل نداشت دولتی که شعار و سیاستش گفت و گواست و طرف‌های مقابلش این گفت و گو را ترک کردند. می‌توانست استعفا دهد. ما باید به کشور فکر کنیم، ما باید به مردم فکر کنیم، اینکه بگوییم دولت آقای روحانی آمده است و یک سال هم از دور دوشم بیشتر نگذشته است ولی ترامپ تمام بازی را بهم زده است و اروپایی‌ها هم بی‌ب‌عرضگی کردند پس این یعنی ما باید صبر کنیم تا دوره ایشان تمام شود؟ من به رهبری گفتیم و شنیدم که آقای روحانی هم با رهبری مطرح کرده بودند اما رهبری در آن مقطع صلاح ندانستند.»

◀ **روحانی گفته؟**

گفته می‌شود که محتوای نشست حسن روحانی با رهبری در مورد تشریح دستاوردهای دولت بوده است. گویا روحانی گلا به‌هایی از مخدوش ساختن دستاوردها و اقدامات دولت یازدهم و دوازدهم مطرح کرده و رهبری هم به ایشان پاسخ داده‌اند. همچنین گفته می‌شود که آقای روحانی در مورد ادعای خالی بودن خزانه و نقدینگی که از سوی برخی چهره‌های دولت مستقر بیان شد در این نشست مطرح شد در مورد آن توضیح داده شده‌است، در مورد واردات واکنس هم صحبت شده و آقای روحانی گفته که تمام این ۱۱۰ میلیون دز واکنس از قبل خریداری شده و پول آن هم پرداخت شده‌بود.

یک بار هم با فریدون دیدار نداشتیم

روز گذشته بود که ویدئویی در فضای مجازی، شبکه‌های اجتماعی و رسانه‌های رسمی از سیداحمد عراقچی معاون سابق ارزی بانک مرکزی منتشر شد که در آن در خصوص مسائل مختلفی همچون سریال گاندو، مسائل مطرحه در آن و ارتباط با حسین فریدون صحبت کرد. وی در خصوص آنچه که گاندو در مورد شخصیت احمد عراقچی نشان داد، ارتباطات وی با نهادهای اطلاعاتی و امنیتی و اینکه در فضای واقعی این مساله چگونه بوده است اظهار داشت: اینکه من به عنوان معاون ارزی بانک مرکزی با نهادهای اطلاعاتی از ارتباط باشیرم به هر حال به هم کمک کنیم چیز عجیبی نیست. البته من واقعا اعتقاد بر این است که گاندو یک سریالی بود که برای پر کردن وقت مردم بود و با اهداف خاصی ساخته شده بود. من اصلا اینگونه که گفته می‌شود در مورد آن فکر نکرده‌ام که چه میزان آن را با خودم تطبیق داده یا جواب بدهم. معاون ارزی سابق بانک مرکزی در خصوص کاراکتر ساخته شده از وی در سریال گاندو اظهار کرد: آن شخصیت پیر بود من هنوز آنقدر پیر نشده‌ام. عراقچی در مورد صحت آنچه که در گاندو با همه پیش‌فرض‌ها نشان دادن عنوان کرد: نه صحت نداشت. ما هیچ کار خارج از روالی انجام ندادیم و اگر آن مواردی که در سریال بود در خصوص بخش تبلیغ انرج، دستکاری بازار و بالا و پایین کردن بازار و مواردی که در سریال بود هیچ کدام در زمان من اتفاق نیفتاده بود که بخوامیر در مورد آنها هشدار یا تذکری بگیریم. وی ادامه داد: سریالی ساخته شده، یک آثاری داشته و ابهاماتی در ذهن مردم ایجاد کرده و اکنون نیز که این حکم صادر شده و فاصله زمانی آن در اتفاق افتاد یک کم است طبیعتا در ذهن خیلی‌ها تطبیق می‌کند که این حکم پیرو آن اتفاق است و حتما آن اتفاقات افتاده که این حکم صادر شده است. احمد عراقچی اذعان کرد: این مواردی که در سریال در خصوص بازار ارز و اتفاقات بازار ارز و آن نقشی که کاراکتر من بوده هیچ‌کدام واقعا درست نیست. وی در خصوص اینکه در زمانی که در معاونت ارزی بانک مرکزی بوده با حسین فریدون برادر حسن روحانی رئیس‌جمهور سابق ملاقاتی داشته یا نه تصریح کرد: من زمانی که معاون ارزی شدم در شروع دولت دوازدهم بود. فکر می‌کنم آقای حسین فریدون در اواخر دولت یازدهم با پیش روی خود داریم در این تجربه ما با بانک مرکزی سمت داشتم آقای فریدون در دولت حضور نداشت و من حتی یک بار هم با ایشان جلسه، صحبت تلفنی و ملاقاتی نداشتم و پیامی از وی نگرفتم و هیچ شناختی از ایشان نداشته و ندارم.

مخالفان برجام در گذشته اکنون در صف نخست حامیان برجام هستند. ظاهرا آن مخالفت‌ها و برجام شدن زن‌ها در فراموشی کرده‌اند و امروز با شخصیت جدیدی به دفاع از برجام مشغول هستند. صادق کوشکی از فعالان سیاسی اصولگرا روز گذشته در پاسخ به سوالی درمورد اعتراض مدیرمسئول کیهان به حسین امیرعبداللهیان و علی باقری کنی در مورد طلب لغو همه تحریم‌ها به جای تحریم‌های برجامی گفت: «من کاری به آقای ریعتمداری ندارم، ولی شخصا یک نقدی را داشتم در خصوص مقوله نصب دوربین‌ها که به آژانس اجازه داده شد که در مجموعه کرج دوربین گذاشته شود. بحث من این بود که ما در حوزه هسته‌ای و در عرصه‌های مختلف از نحوه همکاری با آژانس تا مذاکرات وین، یک‌در یک تجربه سال‌ها را پیش روی خود داریم در این تجربه ما با حسن نیت، هر گونه همکاری ممکن را با آژانس یا با طرف‌های ۵+۱ انجام دادیم و خروجی همه این همکاری‌ها و حسن نیت‌ها این بود که هم به تابستانت و دانشمندان هسته‌ای ما حمله شد و هم اینکه هیچ امتیازی نداشتیم، خرام، این عرصه به ما داده نشد. یعنی عملا دست ما از بدبختی‌ترین امتیازات خالی ماند.»

سیاست

◀ **گفت و گو**

سیدجلال ساداتیان در گفت‌وگوبا «آرمان ملی»:

مذاکرات وین با بحران اوکراین

بی‌ارتباط نیست

◀ **به نظر می‌رسد ایران در حال حرکت**

به سمت توافق است

آرمان ملی – علیرضا پورحسین:

شیخ خلیفه الحارثی، معاون امور دیپلماتیک وزارت خارجه عمان که برای شرکت در نشست کمیته مشترک مشورت‌های راهبردی در تهران به سر می‌برد روز گذشته با حسین امیرعبدالله، وزیر امور خارجه ایران دیدار و گفت‌وگو کرد. دیداری که دو روز پیش از آغاز مجدد گفت‌وگوهای برجامی در وین، شائبه‌هایی به‌وجودآورده است. در این میان هم زمان شدن بحران اوکراین با مذاکرات برجامی این سوال را در ذهن ایجاد کرده است که آیا روسیه به عنوان بازیگر مهم هر دو پرونده، آیا ممکن است معامله‌ای با غربی‌ها کرده باشد؟ مشخصا پرونده هسته‌ای ایران در سال‌های گذشته به قدری گسترده شده است که برخی از کارشناسان بر این باور هستند که با بسیاری از مسائل در منطقه و عرصه بین‌الملل گره خورده است و نمی‌توان این موارد را بی‌ارتباط دانست. مساله‌ای که نشان می‌دهد مسئولان ایران باید در ادامه مسیر مذاکرات به جنبه‌های مختلف این عرصه سیاسی دقت کافی داشته باشند. در راستای بررسی این مسائل «آرمان ملی» گفت‌وویی با سیدجلال ساداتیان، سفیر پیشین ایران در بریتانیا داشته است که در ادامه می‌خوانید.

پرونده هسته‌ای ایران با توجه به درگیر شدن شرق و غرب در اوکراین، به این مساله گره خورده است؟

وزیر خارجه ایران در نشست مشترک با وزیر خارجه عراق عنوان می‌کند که ایران و طرف‌های برجام به سند واحد و دستور کار واحد دست پیدا کرده‌اند. تاکید ایشان بر این است که بر مبنای ۶ دور مذاکرات قبلی پیش می‌روند اما اصلاحاتی صورت گرفته است که یک مقام اروپایی نیز آن را تایید کرد. این موارد مبنای توافقاتی در دور هشتم مذاکرات قرار گرفته است. آن چه که عنوان می‌شود این است که تا به امروز حدود در صد توافق حاصل و پیش‌نویس آن نیز آماده شده است. در آن زمان عنوان می‌شد که مساله مهم هنوز مورد اختلاف است. در این میان یک تنش به‌وجود آمد که طبق برخی شنیده‌ها با میانجی‌گری روسیه این تنش‌های سیاسی کاهش و کار پیش رفته است. بعید نیست مساله اوکراین که در آنجا روسیه تجمع نیرو دارد و آمریکا به روسیه هشدار داده بود که نباید به اوکراین حمله کند، به پرونده هسته‌ای ایران مربوط باشد. به این شکل که حاسمیت نسبت به اوکراین زیاد شده تا روسیه بیش از اندازه از ایران در برجام حمایت نکند و خیلی طرف ایران را نگیرد. این یک احتمال است و از مدت‌ها قبل شاهد بوده‌ایم که روسیه در مرزهای اوکراین تجمع داشته و احتمال حمله به شرق این کشور وجود داشته. امروز در شرق اوکراین روس تیارها تسلط خود را کامل کرده‌اند و این احتمال می‌رفت که روسیه بخواهد دایره نفوذ خود را افزایش دهد. اروپایی‌ها کمالا از این وضعیت ناراضی بودند و تهدید به تحریم کردند اما به علت وابستگی روسی و روسیه دارند، تحریمی رخ نداد. عدم ارسال گاز ایران به اروپا نیز به مولفهای تبدیل شد تا روسیه بتواند در مقابل اروپایی‌ها ایستادگی کند.

سفر معاون وزیر خارجه عمان دو روز پیش از آغاز مذاکرات در وین، با هدف خاصی انجام شده است؟

آمریکا بارها عنوان کرده است که پیام خود را به ایران رسانده است و بعید نیست از همان کانال‌های گذشته نیز استفاده کرده باشد که یکی از آن کانال‌ها عمان است. در این میان یک کانال دیگر نیز ارتباط مقامات اطلاعاتی است که شاید در حاشیه نشست وین همدیگر را دیدار کرده باشند و پیام‌هایی را رد و بدل کرده باشند. مشخصا نقش عمان نسبت به گذشته کم‌تر شده است و اگر هم پیام مهمی قرار بود به ایران انتقال شود، وزیر خارجه این کشور به ایران می‌آمد. این احتمال وجود دارد که مقام عمانی نظر آمریکایی‌ها را منتقل کرده باشد و در خصوص مسیر احیای برجام نیز صحبت‌هایی شده اما مشخصا پیام مهمی به ایران از سوی عمانی نایامده است.

◀ **پیش‌بینی شما در خصوص دور جدید مذاکرات که از امروز در وین آغاز می‌شود، چیست؟**

سخت است که نتیجه دور فعلی مذاکرات را پیش‌بینی کرد اما به نظر می‌آید ایران اصرار دارد در هر صورت به یک توافقی دست پیدا کند. چنان‌که ایران با تهدیدهایی روبه‌رو و است. تهدید اول آژانس بین‌المللی انرژی اتمی است که اگر آژانس گزارشی‌های منفی خود را ادامه بدهد و قطعنامه‌ای علیه ایران صادر شود، پرونده را به شورای امنیت ارجاع می‌دهند که در این شرایط روی چین و روسیه هم نمی‌توان حساب کرد. دومین تهدید این است که دوره آقای ترامپ مواقع اروپایی‌ها با آمریکا فاصله پیدا کرده بود. آمریکایی‌ها هم که عضو برجام نبودند نمی‌توانستند مذاکراتی اما در این دور از مذاکرات اروپایی‌ها کمالا به آمریکا نزدیک شدند و هیچ بعید نیست اگر ایران سرسختی کند، توافق بکنند که اسنپ یک فعال شود. یعنی ۶ قطعنامه قبلی هم علیه ایران احیا شود. در این شرایط طبیعتا موقعیت ایران بیشتر به خطر می‌افتد. در واقع در دوره آقای ترامپ اگر تحریم‌های آمریکا وجود داشت، ولی دیگر کشورهای دنیا موظف به تبعیت نبودند و ولی زمانی که تحریم‌ها در حیطه سازمان ملل و شورای امنیت باشد همه کشورها اعم از ضعیف و غنی مجبور به اطاعت و تبعیت از مصوبات شورای امنیت خواهند بود. در این شرایط واضح است که ایران موقعیت سخت‌تری پیدا می‌کند. با توجه به این تحلیل به نظر می‌رسد ایران به دنبال توافق است و به همین علت این دور از مذاکرات هم شاید نتایج مثبتی داشته باشد. در حال‌هایی هم شنیده می‌شود که گفت‌وگوها به جای خواسته حداکثری بر مبنای خواسته حداقلی شکل گیرد. یعنی مرحله‌ای بتوانند توافقات را صورت دهند. در حقیقت به جای توافق بر سر بازگشت از تحریم‌ها به برجام باشد، بر برخی حقوق ایران تکیه شود و برخی تحریم‌ها برداشته شود و ایران هم به برخی تعهدات خود بازگردد. بر مبنای پیشنهاد مذاکره حداقلی، غربی‌ها به برخی تحریم‌ها را مثل اجازه فروش حد معینی نفت خرام، به ایران می‌دهند و ایران هم غنی‌سازی ۶۰ درصد را متوقف می‌کند.